

a stake, force somebody to do smth., to make money, to be added to, to be suitable, to pretend, to calculate, to manage, to make way, to arrive and to be good/important. In this work some other lexical meanings are represented. The first one is to act. The peculiar feature of this meaning is the combination of the verb to make in this meaning with the nouns of action: *to make speech-to speak, to make an apology =to apologize, etc.* This can be explained, that such combination of the verb to make with the nouns have more information because of the opportunity of the nouns to be enlarged by the attributes in order to make the speech more vivid.

Another meaning of the verb is *to gain, to obtain*. In such meanings the verb to make is widely used in newspapers, magazines, because such lexical meanings are used to describe political, economical events, incomes of different people.

So, as it can be seen, the research has not only theoretical value, but also a practical one. And the analysis of the usage of the polysemantic verb to make provides considerable information that is of great interest to the linguistics, interpreters and translators.

ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРИСЛІВ'ЯНИХ ТЕКСТІВ

Доп. - Кучменко М. В., ПР-12.
Наук. кер. - Байдак Л.М.

Під прислів'ями розуміють афористично стислі вислови з повчальним змістом у ритмічно організованій формі. Прислів'я завжди є реченням. На відміну від ФО інших типів прислів'я часто бувають складними реченнями. Дослідження структурно-змістовних аспектів прислів'їв як комунікативних одиниць вищого рангу зумовили їх включення до нетипових текстів малої форми, до яких відносяться приказки, жарти, анекdotи, лімерики, епіграми, максіми, загадки, задачі, правила, закони, аксіоми. Важливим фактором такого включення виявився той факт, що характер структури тексту, його розміри не є основними, визначаючими статус тексту як такого і те, що за

певних умов окреме прислів'я функціонує як самостійний текст із всіма властивими йому категоріями.

Щодо граматичної структури прислів'я бувають розповідними, спонукальними та питальними реченнями. Окличних речень серед прислів'їв не зустрічається. Домінуючим є число прислів'їв — простих стверджувальних речень: *appetite comes with eating* — *der Appetit kommt beim Essen* — *l'appetit vient en mangeant*; *a friend in need is a friend indeed* — *Freunde in der Not gehen Tausend auf ein Lot* — *les amis se reconnaissent dans le malheur*. Цікавий момент спостерігається з прислів'ями — простими заперечними реченнями. Зі всього різноманіття засобів вираження заперечення у даних мовах лише в англійській мові використовуються не всі, відповідно у французькій і німецькій мові такої особливості немає. Щодо англійської, тут частка *not* не зливається з предикативною формою дієслова в єдину заперечну форму, як це буває зазвичай (*doesn't*, *didn't*, *isn't*, *aren't*, *-wasn't*, *shan't*, *won't* тощо). Зустрічаються тільки заперечні форми *don't* та рідко *can't*: *don't cross the bridges before you come to them*; *if we can't as we would, we must do as we can*; *if the mountain will not come to Mahomet, Mahomet must go to the mountain*. У німецьких і французьких прислів'ях заперечення виражається тими звичайними способами, що й у мові. У французькій — за допомогою часток *ne ... pas*; *ne ... plus*; *ne ... rien*; *ne ... jamais*: *on n'a rien sans rien*; *ce n'est pas tous les jours fête*; у німецькій — за допомогою часток *kem i nicht*: *die Jugend weiß nicht*, *das Alter kann nicht*; *das Fragen kostet kein Geld = Fragen kostet nichts*.

Найбільш поширеними в англ., нім., і фр. мовах є прислів'я зі структурою складнопідрядного речення. Для всіх трьох мов характерним є те, що серед прислів'їв зі структурою складнопідрядного речення виділяється група речень з обмежувальним означуваним підрядним реченням, яке вводиться відповідними аналогічними відносними займенниками: англ. — *that*, нім. — *der*, *das*, *die*, *die*, *welcher*, *welches*, *welche*, *welche* та питальним займ. *wer*, *was'*, фр. — *qui*,

que, ой. Пор.: *all is well that ends well; der Baum, der oft knarrt, bricht nicht leicht; was du heute kannst besorgen, dann verschiebe nicht auf morgen; il ne fait pas remettre au lendemain ce que l'on peut faire le jour même.* У інших типах підрядних речень також існують граматичні аналогії у даних трьох мовах, хоча, звичайно, багато відмінностей, передусім у порядку слів.

Серед складносурядних речень - прислів'їв найбільш поширеними є безсполучникові складносурядні речення, які позначають причинно-наслідковий зв'язок компонентів: *many heads, many minds; like father, like son; bald gesagt, schwer getan; ni chair, nipoisson ; loin des yeux, loin du coeur.*

Спонукальні речення найбільш поширені в англ. мові: *promise little, but do much; practice what you preach.* У німецькій їх невелика кількість компенсується конструкцією *man muss:* *man muss das Eisen schmieden, solange es heiß ist*), у фр. — конструкцією *il faut:* *il faut battre le fer quand il est chaud.*

Синтаксичні особливості прислів'їв підтримуються лексичними та евфонічними виразними засобами. Стилістичні вислову, образність, метафоричність та віршова будова більшості приказок і прислів'їв є характерними поетичними ознаками цього виду народної творчості. Найбільш поширеними лексичними стилістичними засобами у прислів'ях є метафора, порівняння, протиставлення, парадокс, метонімія, синекдоха, гіпербола, епітет.

АНТОНІМІЧНІ ВІДНОСИНИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Доп. - Медведєва Я., ПР-11.
Наук. кер. - Бока О.В.

В лексикології необхідно розмежовувати явища, характерні для мови, і явища, які ми спостерігаємо в мовленні. Особливо це стосується дослідження антонімів, що можуть утворювати різні групи слів у мові за видами протиставлення або класами.